

SVET ZAVODA ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

Predsednik

g. Dušan Bavec

Ljubljana, 8. januar 2021

Zadeva: Pobuda za sklic izredne seje Sveta Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije

Spoštovani!

Podpisani člani Sveta Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije dajemo na podlagi 19. člena Poslovnika o delu sveta ZPIZ pobudo za sklic izredne seje sveta zavoda. Pobudniki pričakujemo da se svet zavoda seznani in čim prej obravnava posledice, ki jih bo v delovanje zavoda in sistemsko ureditev pokojninskega zavarovanja vnesel nedavno sprejeti Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije Covid-19 (Uradni list RS, št. 203/20).

Gradivo za to točko dnevnega reda:

1. Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUPOPĐVE), Uradni list RS, št. št. 203 z dne 30.12.2020, <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2020-01-3772/zakon-o-interventnih-ukrepih-za-pomoc-pri-omilitvi-posledic-drugega-vala-epidemije-covid-19-ziupopdve>
2. Poziv sindikalnih central zagovorniku načela enakosti z dne 5. 1. 2021 k oceni diskriminatornosti 21. in 22. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUPOPĐVE)
3. Poziv sindikalnih central varuhu človekovih pravic z dne 5. 1. 2021 k oceni diskriminatornosti 21. in 22. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUPOPĐVE)
4. Usklajena izhodišča za prenovo sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji, 2017

Poročevalec: V skladu z 21. členom Poslovnika o delu sveta Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije bo v imenu podpisanih članov Sveta ZPIZ kot poročevalka Lidija Jerkič.

Vabljeni na sejo: V skladu s 23. členom Poslovnika o delu sveta Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije predlagamo, da se k tej točki dnevnega reda povabi ministra za delo, družino in socialne zadeve g. Janeza Ciglerja Kralja in ministra za finance g. Andreja Širclja.

Predlog sklepov:

1. Svet ZPIZ se je seznanil z določbama 21. in 22. člena Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUPOPĐVE), ki določata dopolnitvi

Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1) in Zakona o javnih uslužbencih o odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov brez utemeljevanja razlogov, če delavec oziroma javni uslužbenec izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine v skladu s prvim in četrtem odstavkom 27. člena ZPIZ-2.

2. Pripravi se analiza učinkov 21. in 22. člena ZIUPOPĐVE ne le na dolgoročno finančno vzdržnost pokojninskega sistema ampak tudi na dostojno nadomestitveno razmerje med plačami in pokojninami.
3. Svet ZPIZ poziva pristojne državne organe, da odpravijo določila ZIUPOPĐVE, ki/če ogrožajo dolgoročno finančno vzdržnost pokojninskega sistema ter dostojno nadomestitveno razmerje med plačami in pokojninami.

Obrazložitev

Državni zbor je 30.12.2020 sprejel Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUPOPĐVE) (Uradni list RS, št. 203/20), ki je v 21. členu spremenil 89. člen Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1) in v 22. členu spremenil 156. člen Zakona o javnih uslužbencih (ZJU) tako, da lahko delodajalec delavcu odpove pogodbo o zaposlitvi brez navedbe utemeljenega razloga z odpovednim rokom 60 dni, če delavec izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine v skladu s prvim in četrtem odstavkom 27. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Pobudniki ocenjujemo, da je takšna zakonska sprememba ustavno sporna saj pomeni očitno diskriminacijo na podlagi osebne okoliščine t. j. starosti poleg tega pa znižuje pravice in ogroža socialno varnost starejših delavcev, posega v svobodo delavca do dela in predstavlja odmik od dosedanje strategije spodbujanja ohranjanja zaposlitve starejših delavcev. Poleg tega pa pravkar sprejeti zakon **pomembno posega v finančni, organizacijski in kadrovski način delovanja zavoda v prihodnjem obdobju.**

Na podlagi zadnje ugotovitve bi moral svet zavoda opraviti razpravo in oceniti posledice sprejetega ZIUPOPĐVE, ki se nanašajo:

- na finančne posledice povečanega obsega sredstev za izplačilo pokojnin, ki bodo nastale zaradi nenadnega povečanja pripada novih upokojencev,
- na finančne posledice, ki bodo nastopile zaradi nižje vplačanih prispevkov v pokojninsko blagajno,
- na vpliv zakonskih določb na nedavno sprejeti Finančni načrt zavoda za leto 2021,
- na posledice, ki so povezane z vzdržnostjo pokojninske blagajne v prihodnje,
- na posledice povečane kadrovske obremenjenosti zaposlenih v zavodu, ki bodo soočeni z večjim pripadom novih upokojencev, ter zahtevkov delodajalcev po 4. odstavku. 89. člena noveliranega ZDR-1,
- na morebitne posledice uporabe omenjenega zakona pri zaposlenih v zavodu, ki so izpolnili pogoj za starostno upokojitev.

Pobudniki izredne seje pričakujemo da strokovne službe zavoda pripravijo ustrezne strokovne podlage za obravnavo izpostavljenih vprašanj in da se izredna seja skliče čim prej.

Lep pozdrav

Podpisani člani Sveta Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje:

Aljoša Čeč, l.r

Lidija Jerkič, l.r.

Lučka Böhm, l.r.

Zdenko Lorber, l.r.

Bojan Žvikart, l.r.

Nadja Götz, l.r.

Dorotej Čuček, l.r.

Francka Četković, l.r.